

JRC SCIENCE FOR POLICY REPORT

Assessment of the European Union Green Public Procurement criteria for four product groups

*Electrical and electronic
equipment used in the health
care sector,
Copying and graphic paper,
Waste water infrastructure,
Water-based heaters*

Delre, A., La Placa, M. G., Alfieri, F., Faraca, G.,
Kowalska, M. A., Vidal Abarca Garrido, C., Wolf,
O.
2022

Výňatek kapitola 3 – Kopírovací a grafický papír

Přeloženo v rámci projektu Odpovědný přístup k veřejným nákupům - Strategické zadávání veřejných zakázek CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727. www.sovz.cz

3 Kopírovací a grafický papír

3.1 Úvod do skupiny produktů

Stávající „Kritéria EU pro zelené veřejné zakázky (GPP) na kopírovací a grafický papír“ (¹37) byla zveřejněna na webových stránkách Evropské komise (²38) v roce 2008. Tato kritéria popisují možnosti nákupu kopírovacího a grafického papíru, které jsou šetrné k životnímu prostředí.

V části 3 je uvedeno hodnocení vhodnosti použití stávajících kritérií GPP Evropské unie pro kopírovací a grafický papír.

3.2 Popis situace

Stávající kritéria GPP pro kopírovací a grafický papír byla vydána v roce 2008 a doprovázena i „podkladovou zprávou pro výrobek“ (ICLEI, 2008). Tato kritéria se vztahují na nepotíštěný papír určený k psaní, tisku a kopírování (s gramáží do 170 g/m²) prodávaný v listech (arších) nebo kotoučích.

Dokument obsahující aktuální kritéria GPP EU pro kopírovací a grafický papír má jiný formát než pracovní dokumenty útvarů Komise (SWD) používané k tomuto účelu od roku 2016. Po konzultaci s Generálním ředitelstvím pro životní prostředí (DG ENV) přijala Evropská komise formát SWD s cílem zlepšit strukturu a srozumitelnost kritérií GPP EU. Struktura aktuálního dokumentu je uvedena níže. Kritéria GPP EU jsou popsána v bodech 3 a 4 a označují „sběrová vlákna“ jako recyklovaná vlákna (³39):

1. Rozsah
2. Klíčové dopady na životní prostředí
3. Papír na bázi sběrových vláken – kritéria
  - a. Základní kritéria
    - i. Běžné kancelářské použití
    - ii. Profesionální účely
  - b. Komplexní kritéria
    - i. Běžné kancelářské použití
    - ii. Profesionální účely
  - c. Vysvětlivky
4. Papír na bázi udržitelných a/nebo zákonně získaných primárních vláken – kritéria
  - a. Základní kritéria
  - b. Komplexní kritéria
  - c. Vysvětlivky
5. Nákladové faktory
6. Příslušné právní předpisy EU a informační zdroje

---

¹ Kritéria GPP Evropské unie pro kopírovací a grafický papír. Dostupné [na tomto odkazu](#).

² Kritéria pro zelené veřejné zakázky Evropské unie (EU GPP) pro všechny dostupné skupiny produktů. Dostupné [na tomto odkazu](#).

³ „Recyklovanými vlákny“ se rozumí vlákna separovaná z odpadu během výrobního procesu nebo vyprodukovaná domácnostmi nebo komerčními a průmyslovými zařízeními a institucemi v roli koncových uživatelů produktu. Tato vlákna nemohou být dále využívána ke svému zamýšlenému účelu. Nepatří sem opětovné využití materiálů vyprodukovaných v procesu a schopných recyklace v rámci téhož procesu, v němž vznikly (výmět papírenského stroje — vlastní výroby nebo koupený) (Příloha I k Rozhodnutí Komise (EU) 2019/70, kterým se stanoví kritéria ekoznačky EU pro grafický papír. Dostupné [na tomto odkazu](#)).

V tabulce č. 2 jsou uvedeny informace o členských státech, které zohledňují kritéria GPP pro kopírovací a grafický papír, zveřejněné v národních akčních plánech GPP (NAP) v březnu 2021.

Tabulka č. 2. Členské státy EU, které zohledňují kritéria zelených veřejných zakázek (GPP) pro kopírovací a grafický papír.

Země, které uplatňují GPP EU na celostátní úrovni	Země, kde se kritéria GPP EU na celostátní úrovni připravují	Země, kde jsou kritéria GPP EU doporučována
Rakousko, Belgie, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Estonsko, Francie, Itálie, Litva, Nizozemsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko	Irsko a Portugalsko	Dánsko, Finsko, Lotyšsko, Malta a Norsko

Zdroj: Národní akční plány zelených veřejných zakázek (zásady a pokyny) – březen 2021. Dostupné na [tomto odkazu](#).

3.3 Právní a strategický rámec

V této kapitole jsou obecně popsány příslušné změny právních předpisů a strategické změny, které ovlivňují platnost a použitelnost aktuálních kritérií GPP EU pro kopírovací a grafický papír. Pro účely této zprávy jsou klíčové legislativní změny sdruženy do hlavních tematických oblastí.

Obecné změny zásad a Akční plán oběhového hospodářství

Od roku 2019 Evropská komise představila několik strategií, plánů a iniciativ, které navazují na sdělení o „Zelené dohodě EU“ (⁴40) a které do značné míry ovlivňují „kritéria GPP EU pro kopírovací a grafický papír“.

„Akční plán pro oběhové hospodářství“ (⁵41) zejména počítá s opatřeními, díky nimž se udržitelné výrobky stanou v rámci EU běžným požadavkem, a uvádí, že EK navrhne minimální závazná kritéria a cíle GPP EU v rámci odvětvových právních předpisů.

Kritéria GPP v současnosti upravuje „směrnice o veřejných zakázkách“ (⁶42), která byla přijata v roce 2014, a sdělení EK „Zadávání veřejných zakázek v zájmu lepšího životního prostředí“ (⁷43) z roku 2008. Posledně zmiňované je považováno za „postup, pomocí kterého se veřejné orgány snaží obstarat zboží, služby a práce, jejichž dopad na životní prostředí je po dobu celého jejich životního cyklu nižší než u výrobků, služeb a prací se stejnou prvotní funkcí, které by obstaraly jinak.“

Strategie lesního hospodářství

„Nová strategie EU v oblasti lesnictví do roku 2030“ (⁸44), přijatá dne 16. července 2021, stanovuje priority evropského lesního hospodářství na období nadcházejících let. Tato strategie mimo jiné podporuje optimální využití dřeva podle „kaskádového principu“, který upřednostňuje opětovné

⁴ Zelená dohoda pro Evropu – sdělení KOM(2019)640, v konečném znění. Dostupné [na tomto odkazu](#).

⁵ Nový akční plán EU pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa – KOM(2020), v konečném znění. Dostupné na [tomto odkazu](#).

⁶ Zadávání veřejných zakázek – směrnice 2014/24/EU. Dostupné na [tomto odkazu](#).

⁷ Zadávání veřejných zakázek v zájmu lepšího životního prostředí. – KOM(2008) 400, v konečném znění. Dostupné na [tomto odkazu](#).

⁸ Nová strategie EU v oblasti lesnictví do roku 2030 – KOM(2021) 572, v konečném znění. Dostupné na [tomto odkazu](#).

použití a recyklaci materiálů na bázi dřeva s dlouhou životností před těžbou původního dřeva pocházejícího z udržitelně obhospodařovaných lesů. „Nová strategie EU v oblasti lesnictví do roku 2030“ je rovněž v souladu se sdělením EK „Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů“⁽⁹⁴⁵⁾, jehož cílem je minimalizovat riziko odlesňování a znehodnocování lesů spojené s výrobky uváděnými na trh EU. Kromě toho se v „Nové strategii EU v oblasti lesnictví do roku 2030“ uvádí, že EK vypracuje:

- do 2. čtvrtletí 2022 definici *přírodě blízkých lesnických postupů* a přijme příslušné pokyny;
- do 1. čtvrtletí 2023 dobrovolný systém certifikace *přírodě blízkého lesního hospodaření* jako značky kvality EU.

Podle Strategie je *přírodě blízké lesnictví* jedním z příkladů této praxe. „Jeho cílem je zajištění multifunkčních lesů prostřednictvím kombinace biologické rozmanitosti (i ve vysazených lesích), zachování zásob uhlíku a příjmů souvisejících se dřevem. Ačkoli *přírodě blízké lesnictví* zatím nemá všeobecně přijímanou definici, jedná se o koncept, který je předmětem diskusí soukromých a veřejných organizací jak na úrovni EU, tak na celosvětové úrovni.“

V souladu s tímto právním a strategickým rámcem navrhla Evropská komise nařízení⁽¹⁰⁴⁶⁾ s cílem vyhodnotit odlesňování a znehodnocování lesů způsobené EU v celosvětovém měřítku. Tento návrh je mimo jiné založen na kontrole účelnosti⁽¹¹⁴⁷⁾ dvou aktuálně platných nařízeních:

- „Nařízení EU v oblasti dřeva“⁽¹²⁴⁸⁾, které ukládá hospodářským subjektům uvádějícím dřevo a dřevařské výrobky na trh EU povinnost vynaložit náležitou péči s cílem minimalizovat riziko dovozu nezákonně vytěženého dřeva;
- „Nařízení EU o prosazování práva, správě a obchodu v oblasti lesnictví (FLEGT)“⁽¹³⁴⁹⁾, které stanoví režim licencí pro dovoz dřeva do Evropského společenství.

Proces výroby buničiny a papíru

V rámci „směrnice o průmyslových emisích“⁽¹⁴⁵⁰⁾ byly stanoveny nejlepší dostupné techniky pro výrobu buničiny, papíru a lepenky⁽¹⁵⁵¹⁾.

Na odvětví výroby buničiny a papíru se vztahuje legislativní rámec systému EU pro obchodování s emisemi (ETS), který upravuje „směrnice o systému ETS“⁽¹⁶⁵²⁾. Směrnice byla v roce 2018 revidována pro fázi 4 tak, aby splnila cíl snížení emisí o 40 % oproti úrovni z roku 1990. V září 2020 však EK

---

⁹ Posílení opatření EU na ochranu a obnovu světových lesů – KOM(2019) 352, v konečném znění. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹⁰ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie určitých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010 – KOM(2021) 706, v konečném znění. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹¹ Kontrola účelnosti nařízení EU v oblasti dřeva – SWD(2021) 328, v konečném znění. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹² Povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky – Nařízení (EU) 995/2010. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹³ Režim licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropského společenství – nařízení Rady (ES) 2173/2005. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹⁴ Průmyslové emise (integrováná prevence a omezování znečištění) – směrnice 2010/75/EU. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹⁵ Závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU pro výrobu buničiny, papíru a lepenky – prováděcí rozhodnutí Komise 2014/687/EU. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹⁶ Systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v EU – směrnice 2003/87/ES. Dostupné na [tomto odkazu](#).

předložila plán s posouzením dopadů (¹⁷53), jehož cílem je dosáhnout do roku 2030 snížení emisí skleníkových plynů o 55 %.

Používání nebezpečných látek a směsí, které mohou být přítomny v konečných produktech, je v současné době upraveno nařízeními REACH (¹⁸54) a CLP (¹⁹55), zatímco použití biocidních přípravků spadá do oblasti působnosti „nařízení o biocidních přípravcích“ (nařízení (EU) 528/2012 (²⁰56)).

Systemy ekoznačení

V poslední době došlo k revizi kritérií v oblasti papíru pro nejdůležitější evropské ekoznačky dle ISO 14024 typu I. Jedná se o následující:

- Kritéria ekoznačky Evropské unie pro grafický papír, hedvábný papír a výrobky z hedvábného papíru (²¹57), zveřejněná v roce 2019;
- Kritéria Severské ekoznačky (Nordic Ecolabel) pro kopírovací a tiskový papír (²²58), zveřejněná v roce 2020;
- Kritéria ekoznačky Modrý anděl (Blue Angel Ecolabel) pro:
  - tiskový/publikační papír (100% recyklace) (²³59), vydaná v roce 2020;
  - recyklovaný papír (²⁴60), vydaná v roce 2018.

---

¹⁷ Posílení ambicí Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 – Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů – KOM(2020) 562, v konečném znění. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹⁸ Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH) – Nařízení (ES) 1907/2006. Dostupné na [tomto odkazu](#).

¹⁹ Klasifikace, označování a balení (CLP) látek a směsí – Nařízení (ES) 1272/2008. Dostupné na [tomto odkazu](#).

²⁰ Dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání – Nařízení (EU) 528/2012. Dostupné na [tomto odkazu](#).

²¹ Kritéria ekoznačky EU pro grafický papír, hedvábný papír a výrobky z hedvábného papíru – Rozhodnutí Komise (EU) 2019/70. Dostupné na [tomto odkazu](#).

²² Kritéria Severské ekoznačky (Nordic Ecolabel) pro kopírovací a tiskový papír (verze 5.0). Dostupné na [tomto odkazu](#).

²³ Ekoznačka Modrý anděl (Blue Angel Ecolabel) pro grafický papír a karton vyrobený ze 100 % sběrového papíru (recyklovaný papír a lepenka) (verze 4). Dostupné na [tomto odkazu](#).

²⁴ Ekoznačka Modrý anděl (Blue Angel Ecolabel) pro recyklovaný papír (verze 2). Dostupné na [tomto odkazu](#).

3.4 Analýza a diskuze o stávajících kritériích

Tato část obsahuje analýzu aspektů technické platnosti aktuálních kritérií „GPP Evropské unie pro kopírovací a grafický papír“.

3.4.1 Název a rozsah skupiny produktů

Tato skupina produktů je označena jako „kopírovací a grafický papír“. Zahrnuje nepotíštěný papír určený k psaní, tisk a kopírování (do 170 g/m²) prodávány v listech (arších) nebo kotoučích. Nezahrnuje hotové papírové výrobky, jako jsou poznámkové bloky, náčrtníky, kalendáře, návody atd.

V rámci poslední revize „Kritérií ekoznačky EU pro grafický papír, hedvábný papír a hedvábné výrobky“ (Kowalska et al., 2019) se zjistilo, že:

- formulace „grafický papír“ lépe odpovídá průmyslové praxi i názvosloví používanému v příslušných normách;
- horní hranice gramáže byla zavádějící a neodpovídala průmyslové praxi; vymezení oblasti působnosti podle zamýšleného použití produktu (tj. grafické účely) uvítala většina zúčastněných stran;
- pro daný druh papíru není stanovení limitu gramáže technicky odůvodněno, tj. grafický karton s gramáží vyšší než 170 g/m² lze použít pro účely tisku, kopírování a psaní;
- Severská ekoznačka (Nordic Ecolabel) ani ekoznačka Modrý anděl (Blue Angel Ecolabel) nenavrhují pro kopírovací a grafický papír omezení na základě hmotnosti – i když je třeba poznamenat, že oblasti působnosti těchto jiných značek nejsou vždy srovnatelné.

3.4.2. Přístup ke kritériím

Jak je uvedeno v části 3.0, kritéria GPP EU z roku 2008 jsou uspořádána podle toho, zda se jedná o:

- a) papír na bázi sběrového (recyklovaného) vlákna nebo primárního (původního) vlákna
- b) základní nebo komplexní kritéria;
- c) papír pro běžné kancelářské použití nebo pro profesionální účely.

Současné rozlišování mezi recyklovanými a primárními vlákny (a) není v souladu s nedávno odhlasovanými rozhodnutími Komise pro skupiny výrobků na bázi dřeva, tj. rozhodnutím Komise (EU) 2016/1332 (²⁵61) a rozhodnutím Komise (EU) 2019/70, která obsahují definici ekoznačky EU pro nábytek a grafický papír. Tato rozhodnutí Komise a aktuální kritéria Severské ekoznačky uznávají rovnocennost recyklovaných vláken a vláken z certifikovaného udržitelného lesního hospodářství (SFM).

Při vytváření „kritérií ekoznačky EU pro grafický papír, hedvábný papír a výrobky z hedvábného papíru“ byla široce diskutována možnost stanovit minimální požadavek na obsah recyklovaných vláken (tj. 70 %) ve výrobku (²⁶62). Nesouhlasná reakce zúčastněných stran na návrh stanovit minimální obsah recyklovaných vláken souvisela především s rozdíly v dostupnosti sběrového papíru napříč Evropou. Severské země v EU jsou nepochybně hlavními producenty dřevěného materiálu v EU, a to díky rozsáhlým lesním rezervám. I když dosahují vysoké míry recyklace, nejsou tyto země hustě osídlené

---

²⁵ Ekologická kritéria pro udělování ekoznačky EU nábytku – Rozhodnutí Komise (EU) 2016/1332. Dostupné na [tomto odkazu](#).

²⁶ Více informací naleznete v dokumentech souvisejících s projektem papírových produktů, které jsou dostupné na [tomto odkazu](#).

a velká část produkce papíru se vyváží. Z tohoto důvodu by severské země nebyly schopny navrhované prahové hodnoty dosáhnout bez dovozu sběrového papíru.

Konfederace evropského papírenského průmyslu (CEPI) uvádí, že míra recyklace papíru v Evropě je již poměrně vysoká (74 %) (CEPI, 2021). To vede k tomu, že „typické vlákno“ prochází během své životnosti velkým počtem recyklačních cyklů. Podle zpětné vazby získané od zúčastněných stran během tvorby „kritérií EUEL pro grafický papír“ je zde neustále potřeba, aby do papírenského cyklu vstupovala čerstvá primární vlákna. Některé zúčastněné strany z odvětví poukazyvaly na vnímané snížení celkové kvality sběrových vláken, což výrobu papírových výrobků dobré kvality s vysokým obsahem recyklovaných vláken v Evropě ještě více komplikuje.

Další výzvou při zavádění povinného minimálního recyklovaného obsahu je skutečnost, že spotřeba grafického papíru, který je nevhodnějším zdrojem vláken sběrového papíru, v Evropě výrazně klesá. Výrobci kartonu i hedvábného papíru používají jako vstupní materiál velké množství starých novin. Čína je v současnosti největší destinací pro evropský recyklovaný papír, o kterém lze obecně říci, že se později zase vrací do Evropy v podobě obalů výrobků dovezených z Číny. Použití hnědého vlákna (obalu) se považuje za méně vhodné pro výrobu grafického papíru, a proto ho lze recirkulovat pouze v rámci obalových papírů. Zde je třeba zdůraznit, že evropská míra recyklace ve výši 74 %, kterou uvádí CEPI, odkazuje na míru recyklace obecně bez dalšího rozlišení mezi kategoriemi papírových výrobků. Celkově vzato, i když někteří výrobci mají výrobky se 100% obsahem recyklovaných vláken, dostupnost trhu v rámci celé Evropy byla vyhodnocena jako ne vždy dostatečná k tomu, aby bylo možné zavést povinný minimální obsah recyklovaného materiálu dle požadavků ekoznačky EU.

Pro účely ověření vychází ustanovení o SFM uvedené v „kritériích ekoznačky EU pro grafický papír, hedvábný papír a hedvábné výrobky“ z požadavků na certifikaci a označování systémů SFM, které jsou pro trh nejtypičtější, jako je FSC (Forestry Stewardship Council) a PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification).

Existují tři štítky FSC, které lze použít na papírové výrobky (FSC, 2017):

- *FSC 100 %*, kde 100 % všech použitých vláken pochází z lesů s certifikací FSC SFM;
- *FSC Mix* v rámci procentního systému, kde alespoň 70 % vláken pochází z lesů s certifikací FSC SFM a/nebo z recyklovaného materiálu a zbývající vlákna jsou z přijatelných „kontrolovaných zdrojů“;
- *FSC Recycled* v rámci procentního systému, kde 100 % obsahu pochází z recyklovaných vláken.

Je třeba říci, že štítky *FSC Mix* i *FSC Recycled* mohou firmy získat v rámci procentuálního i kreditního systému. Prvně zmíněný byl popsán ve výše uvedeném seznamu, druhý představuje systém kontroly FSC umožňující prodat určitou část výstupních produktů dané skupiny dle výše kreditu na účtu v závislosti na množství vstupních surovin započtených do kreditu a příslušném konverzním faktoru(ů).

Existují dva typy značek PEFC, které lze uplatnit u papírových výrobků (PEFC, 2020):

- *PEFC certified*, kde alespoň 70 % obsahu vláken pochází z lesů s certifikací PEFC SFM, a/nebo z recyklovaného materiálu (méně než 100 %) a veškerý zbývající obsah vláken pochází z přijatelných „kontrolovaných zdrojů“;
- *PEFC Recycled*, kde 100 % obsahu je z recyklovaných vláken.

Rozdíl mezi základními a komplexními kritérii (b) je vymezen ve sdělení EK „Zadávání veřejných zakázek v zájmu lepšího životního prostředí - KOM(2008) 400, v konečném znění. Rozdíl mezi kancelářským použitím a profesními účely (c) však není v dokumentu definován, ani z textu sám nevyplývá. Toto nejasné rozlišení vede k nejasnostem při aplikaci kritérií.

3.4.3 Podoba vláken

Stávající požadavky na typ vláken jsou uvedeny níže modrou kurzívou. Seznam se řídí strukturou současných kritérií GPP EU, jak je uvedeno v části 3.0:

3. Papír na bázi sběrových (recyklovaných) vláken – kritéria

a. Základní kritéria

- i. Běžné kancelářské použití → *100 % vláken je recyklováno*
- ii. Profesionální účely → *minimálně 75 % vláken je recyklováno*

b. Komplexní kritéria

- i. Běžné kancelářské použití → *100 % vláken je recyklováno A minimálně 65 % z nich pochází z postspotřebitelských zdrojů*
- ii. Profesionální účely → *minimálně 75 % vláken je recyklováno A minimálně 80 % z nich pochází z postspotřebitelských zdrojů*

4. Papír na bázi udržitelných a/nebo zákonně získaných primárních vláken – kritéria

- a. Základní kritéria → *100 % primárních vláken pochází ze zákonných zdrojů*
- b. Komplexní kritéria → *100 % primárních vláken pochází ze zákonných zdrojů*

O nevhodném rozlišování mezi recyklovanými a primárními vlákny již bylo pojednáno v části 3.4.2. Jakmile dojde k vyjasnění rozdílu, bude třeba také vyhodnotit dostupnost papíru pro recyklaci i dostupnost certifikovaného primárního materiálu. Neměl by být stanoven žádný povinný minimální požadavek na obsah recyklovaných vláken, neboť tento krok by určité regiony zvýhodňoval (tj. výrobce papíru v oblastech s velkými populačními centry, a tedy místně dostupným papírem pro recyklaci) před jinými (Kowalska et al., 2019). Kromě toho by tato kritéria neměla rozlišovat mezi recyklovanými vlákny ve fázi před spotřebitelem a po spotřebiteli, neboť výmět, což je papírový odpad před spotřebitelskou fází vznikající ve výrobním závodě, není zahrnut do žádných statistik a mimoto je přímo recirkulován do procesu výroby papíru. Navíc „kritéria ekoznačky EU pro grafický papír“ a dva nejpoužívanější certifikační systémy (FSC a PEFC) toto rozlišení neuplatňují.

3.4.4. Ověřování zákonných zdrojů primárních vláken

V aktuálně platném kritériu GPP EU 4.1 (papír na bázi primárního vlákna z udržitelných a/nebo zákonně obhospodařovaných zdrojů – základní kritéria GPP) se uvádí, že: *„Jako důkaz splnění procentních požadavků budou přijaty certifikáty kontroly dřevných vláken (chain of custody) certifikovaných jako FSC či PEFC, nebo jakýkoli jiný rovnocenný důkaz. Zákonný původ dřeva lze také prokázat zavedeným systémem sledování. Tyto dobrovolné systémy mohou být certifikovány třetí stranou, často jako součást systému řízení podle ISO 9000 nebo ISO 14000:2004 či EMAS. Pokud dřevo pochází ze země, která podepsala dobrovolnou dohodu o partnerství (VPA) s EU, může sloužit jako důkaz zákonnosti licence FLEGT“.*

V článku 3 nařízení EU v oblasti dřeva se za „zákonně vytěžené dřevo“ dovážené do EU považují následující dvě kategorie:

- dřevo obsažené v dřevařských výrobcích uvedených přílohách II a III nařízení FLEGT (²⁷63), které pochází z partnerských zemí uvedených v příloze I nařízení FLEGT a které je s uvedeným nařízením a jeho prováděcími předpisy v souladu;

---

²⁷ Režim licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropského společenství – nařízení Rady (ES) 2173/2005. Dostupné na [tomto odkazu](#).

- dřevo druhů uvedených v příloze A, B nebo C nařízení o „ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi“ (²⁸64), které je v souladu s uvedeným nařízením a jeho prováděcími předpisy.

V příloze I nařízení FLEGT je v současnosti uvedena pouze Indonéská republika, neboť je jedinou zemí, kde byly zřízeny licenční orgány. Bylo podepsáno sedm dalších dobrovolných dohod o partnerství (VPA), ale v platnost vstoupila zatím jen dohoda s Vietnamskou socialistickou republikou (²⁹65). Datum vstupu v platnost zbývajících šesti dobrovolných dohod o partnerství ale zatím není známo. Jedná se o VPA podepsané s Ghanskou republikou (³⁰66), Konžskou republikou (³¹67), Kamerunskou republikou (³²68), Středoafričskou republikou (³³69) a Liberijskou republikou (³⁴70).

Podle nařízení FLEGT se režim licencí FLEGT vztahuje pouze na dovoz z partnerských zemí, přičemž jakýkoli jiný dovoz z partnerských zemí, na který se licence FLEGT nevztahuje, je zakázán. Jak je uvedeno v části 3.3, nařízení EU v oblasti dřeva a nařízení FLEGT v současné době procházejí kontrolou účelnosti.

Ověření prostřednictvím ISO 9001:2008 a/nebo ISO 14001:2004 nebo systému řízení EMAS se v současnosti považuje za nedostatečné, neboť předmětem těchto systémů není udržitelné lesnictví.

Současné certifikace SFM třetích stran byly podrobně rozebrány v části 3.4.2. „Studie o systémech certifikace a ověřování v oblasti lesnictví a pro výrobky na bázi dřeva“ jasně definuje sledovatelnost a CoC a uvádí, že nejde o synonyma. „Systém CoC zahrnuje opatření, která definují odpovědnost za správu materiálů a výrobků při jejich převádění z jedné organizace do druhé v rámci příslušného dodavatelského řetězce. Jeho účelem je zajistit, aby stanovené vlastnosti (např. že výrobek byl certifikován) skutečně odpovídaly vlastnostem dodávaným na výstupu. Sledovatelnost je na druhé straně [pouze] schopnost sledovat historii nebo místo výskytu výrobku. Umožňuje sledovat pohyb výrobku a jeho součástí v určených fázích výroby, zpracování a distribuce.“ (EK, 2021) Osvědčení o tom, že dřevo pochází ze zákonných zdrojů, je součástí CoC, ale nemělo by s ním být zaměňováno.

V neposlední řadě podle současného kritéria GPP EU neexistuje žádný minimální požadavek na vlákna s osvědčením SFM, což se považuje za osvědčený postup napříč různými systémy ekoznačení (tj. ekoznačka EU nebo Nordic Swan). Současné horizontální kritérium ekoznačky EU, které se týká

---

²⁸ Ochrana druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi – Nařízení (ES) 338/97. Dostupné na [tomto odkazu](#).

²⁹ Dobrovolná dohoda o partnerství mezi Evropskou unií a Vietnamskou socialistickou republikou při prosazování práva a správě a obchodu v oblasti lesnictví. Dostupné na [tomto odkazu](#).

³⁰ Dobrovolná dohoda o partnerství mezi Evropským společenstvím a Ghanskou republikou při prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Společenství. Dostupné na [tomto odkazu](#).

³¹ Dobrovolná dohoda o partnerství mezi Evropskou unií a Konžskou republikou při prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie. Dostupné na [tomto odkazu](#).

³² Dobrovolná dohoda o partnerství mezi Evropskou unií a Kamerunskou republikou při prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie. Dostupné na [tomto odkazu](#).

³³ Dobrovolná dohoda o partnerství mezi Evropskou unií a Středoafričskou republikou při prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (FLEGT). Dostupné na [tomto odkazu](#).

³⁴ Dobrovolná dohoda o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou při prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (FLEGT). Dostupné na [tomto odkazu](#).

lesnických materiálů, stanoví práh 70 % vláken SFM nebo recyklovaných certifikovaných vláken nebo kombinaci obou.

Celkově vzato, kritérium GPP a jeho ověřování nepředstavují osvědčený postup a je třeba vypracovat novou formulaci.

3.4.5 Chemické aspekty

Stávající požadavky na obsah chemických látek jsou uvedeny modrou kurzívou v níže uvedeném seznamu, který odpovídá struktuře dokumentu uvedené v části 3.0:

3. Papír na bázi sběrných (recyklovaných) vláken – kritéria
  - a. Základní kritéria → *bez elementárního chlóru (ECF), ale zcela bez chlóru (TCF) lze rovněž akceptovat.*
  - b. Komplexní kritéria → *musí splňovat kritéria ekoznačky EU (uveden neplatný odkaz)*
4. Papír na bázi udržitelných a/nebo zákonně získaných primárních vláken – kritéria
  - a. Základní kritéria → *minimálně bez elementárního chlóru (ECF)*
  - b. Komplexní kritéria → *minimálně bez elementárního chlóru (ECF). Zcela bez chlóru (TCF) lze rovněž akceptovat.*

Požadavky na obsah chemických látek nejsou vhodné, neboť u recyklovaných vláken posílají čtenáře na neplatnou webovou stránku, která dříve odkazovala na stará kritéria ekoznačky EU. Technická stránka požadavků zůstává v platnosti.

3.4.6 Odkazy a právní a strategický rámec

Dokument s kritérii GPP EU odkazuje na kritéria ekoznačky EU, Severské ekoznačky (Nordic Ecolabel) a ekoznačky Modrý anděl (Blue Angel Ecolabel), jejichž odkazy na odpovídající webové stránky jsou v současné době neplatné. Kromě toho dokument odkazuje na regulační nástroje pro biocidní přípravky a nebezpečné látky, které již nejsou v platnosti (³⁵71).

V rámci právního a strategického rámce se navrhuje aktualizace kritérií GPP pro kopírovací a grafický papír. Mezi mnoha regulačními nástroji uvedenými v části 3.5.3 jsou v tabulce 3 spolu s datem vydání zmíněny ty, které ovlivňují nebo s největší pravděpodobností ovlivní současná kritéria.

Tabulka 3. Nejdůležitější zásady, které ovlivňují nebo s největší pravděpodobností ovlivní kritéria EU pro zelené veřejné zakázky (GPP) na kopírovací a grafický papír.

Regulační nástroj	Stav	Předpokládané zveřejnění
Nová strategie EU v oblasti lesnictví do roku 2030 KOM(2021) 572, v konečném znění	Veřejně dostupné	Již dostupné
FLEGT(*) - nařízení (ES) 2173/2005	V platnosti	Již dostupné
Nařízení (EU) 995/2010 v oblasti dřeva	V platnosti	Již dostupné
Rozhodnutí Komise (EU) 2019/70 ze dne 11. ledna 2019, kterým se stanoví kritéria ekoznačky EU pro grafický papír a kritéria ekoznačky EU pro hedvábný papír a produkty z hedvábného papíru	V platnosti	Již dostupné

³⁵ Druhá fáze desetiletého pracovního programu uvedeného v čl. 16 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES o uvádění biocidních přípravků na trh – nařízení Komise (ES) č. 2032 /2003. Dostupné na [tomto odkazu](#).

Nařízení o odlesňování	Návrh přijatý Evropskou komisí (KOM(2021) 706, v konečném znění)	Závisí na činnosti Evropského parlamentu a Rady
------------------------	--	---

(*) FLEGT znamená Prosazování práva, správa a obchod v oblasti lesnictví.

Zdroj: Analýza JRC

3.5 Výsledky hodnocení současných kritérií GPP EU pro kopírovací a grafický papír

Současná kritéria EU pro zelené veřejné zakázky (GPP) na kopírovací a grafický papír stanoví ekologické možnosti nákupu nepotištěného papíru určeného k psaní, tisk a kopírování (do 170 g/m²) prodávaného v listech (arších) nebo kotoučích.

V části 3 je uvedeno posouzení vhodnosti použití stávajících kritérií GPP pro kopírovací a grafický papír. Cílem bylo vyhodnotit jejich vhodnost a důležitost. Studie byla provedena formou dotazníkového šetření.

Výsledky posouzení současných kritérií GPP EU pro kopírovací a grafický papír ukázaly, že **stávající kritéria nejsou aktuální**, a to zejména z následujících důvodů:

- Rozsah není v souladu s průmyslovou praxí.
- Definice kritérií dle zdroje vláken (recyklovaná vs. primární) není v souladu se současnými pravidly pro označování vláken.
- „Ověřování zákonných zdrojů primárních vláken“ není v souladu se současnou praxí, která je pouze založena na licenci FLEGT a souladu s nařízením o „ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi“. Kontrola dodavatelského řetězce (Chain of Custody) zajišťovaná specializovanými třetími stranami pro udržitelnou správu lesů zaručuje, že vlastnosti produktu odpovídají vlastnostem dodávaným na výstupu dodavatelského řetězce.
- Definice kritérií na základě použití papíru (běžné použití versus profesionální účely) je při uplatňování kritérií zavádějící.